
ZON IN HUIS.

AL stond het niet onder de reproductie, dan nog zouden we weten, dat we met een Pieter de Hooch te doen hadden. Zóó kan hij alleen schilderen. Zóó weet alleen hij dóór het licht een blije, opgeruimde sfeer te scheppen.

Er is zon in dit vertrek. Het eerste gevolg hiervan is, dat deze kamer een ietwat leegen indruk maakt. Het zonlicht doet een vertrek *groot*er schijnen en ruimer. Maar die indruk van leegheid vervalt toch ook weer bij nadere beschouwing. Dan zien we het vertrek door *licht* ingenomen, door licht gevuld. En dan is er *genoeg* in. Het licht met de enkele meubelstukken en die ééne vrouwenfiguur, meer vragen we niet.

En dan begrijpen we ook, dat het hier eigenlijk alleen om het licht te doen is. Alles in dit vertrek is er om het licht, zelfs de schaduwplekken. Ja, alles is er om het blije licht, dat iets moet hebben, waarover het glijden kan, een ruimte, die het vullen kan, een muur, waarop het schaduwen kan brengen.

En zoo wordt Pieter de Hooch ons de schilder van het licht.

Als we zóóver met onze beschouwing gekomen zijn, dan merken we, dat het den schilder toch óók ging om die vrouw en om die meubels en om heel dit vertrek.

Die vrouw b.v. *leeft* in het licht.

Zie maar eens dat mutsje, dat fijn en doorsichtig wordt in het licht. Zie maar eens dat schort, dat het licht opvangt en daardoor de stemmige kleedij lichter en vroolijker maakt. En zie ook maar eens de steenen van de vloer, die juist in het *licht* de compositie van den schilder stevigheid en steun geven.

Het licht wekt ook de doode dingen tot leven.

* * *

Die Pieter de Hooch is toch een psycholoog geweest.

Je word altijd een beetje kriebelig, als op een schilderij een man, een vrouw met den rug naar je toestaat. Dan zou je willen, dat zoo'n figuur zich plotseling omkeerde, want het *gelaat*, niet waar, daar komt het toch per slot van rekening op aan. Dat wil je zien, en dat lukt dan maar niet. Natuurlijk, daar zit ook wel leven in den rug en in de hand, en de houding zegt je wel het een en ander, maar je vind het toch niet voldoende.

Dat heeft Pieter de Hooch *geweten* en nu geeft hij het gezicht van de vrouw in den *spiegel*. En nu weten we toch wat méér van haar.

Dat is toch wel de dienstbode, zooals we die ons voorstellen uit den vroegeren tijd. Een onsbeduidend gezicht, 't gezicht van een bedeesd, ootmoedig ding, dat *werken* mag in huis en daar bevelen gehoorzamen, maar dat eigenlijk niet de vergunning heeft, *mensch* te zijn, met eigen gevoel en eigen wil.

En nu ontdekken we, dat deze vrouw daar door Pieter de Hooch maar heen is gezet als *meubel*, als stoffage voor deze kamer. Ze *leeft* wel in het licht, zooals de stoelen leven en de steenen, maar we willen toch eigenlijk iets méér; we willen in het werk van den schilder zien de liefde voor den *mensch*.

Maar daar ging het hem nu niet om. Hij had het *licht* lief, het zonlicht, en, om dat te schilderen, had hij deze kamer noodig en deze vrouw.

Wij hebben niet het recht, hem dit kwalijk te nemen. Wij hebben zijn kunst te aanvaarden, zooals ze is. En ze is groot en eerlijk.

* * *

In onzen tijd schildert men *anders*. We spreken hier niet van meer of minder goed: onze tijd is een andere en onze menschen zijn anders; daarom zijn ook onze schilderijen anders.

Wij moeten leeren, in onze beoordeeling van de kunst, rekening te houden met den tijd.

Maar wat er ook veranderd moge zijn, we zouden wenschen, dat de schilders van nu Pieter de Hooch begrepen, en dat ze zijn liefde voor het milde, warme licht deelden. In dat licht *leeft* de kunst van Pieter de Hooch.

Dat lichte, zonnige interieur, dat zoo warm aandoet, is een verheuging. En wij, in onze dagen, hebben zoo iets lichts en zonnigs noodig. We hebben ook de *rust*, die in 't vertrek van dezen schilder is, noodig. Als onze oogen vermoeid zijn en 't in onze harten een beetje schemerig wordt, dan doet het zoo goed, te genieten van deze kunst, die niet van onzen tijd is, maar toch ook voor ons leeft, omdat ze is een *levende* kunst, die ook nu tot ons blijft spreken, nu de vorige geslachten heengingen en wij tegenover zooveel uit den ouden tijd vreemd staan.

Dat Pieter de Hooch ons nog kan ontroeren bewijst wel, dat zijn kunst echt en gaaf was.

Zon in huis.

In onzen tijd hebben we zon noodig en moed en vertrouwen. We hebben een Pieter de Hooch noodig, die ons de weelde van het warme licht doet verstaan. K.

Zon in Huis.

Pieter de Hooch.